

УДК 316.77:004.7

Марія Тропіна

ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ЯК НОВОГО ФЕНОМЕНУ СУЧАСНОГО СВІТУ

Сучасний інформаційно насичений світ потребує глибокого аналізу феномену соціальних мереж як невід'ємного атрибуту сьогодення.

В інформаційному суспільстві соціальні мережі стають важливим інструментом, потенціал якого визначається тим, що це нова форма масової і публічної комунікації, основна особливість якої — інтерактивність.

У статті висвітлено основні можливості і проблемні аспекти соціальних мереж, їх вплив на особистість. Також наведено порівняльну характеристику найпопулярніших мереж і надані поради щодо їх максимально корисного застосування.

Ключові слова: віртуальна реальність, соціальні мережі, мережева архітектура, інноваційний розвиток суспільства, безпека інтернет-простору.

Постановка проблеми. Соціальні мережі дуже швидко зайняли певну нішу в житті кожного з нас, і виглядає на те, що мають намір залишитися в ній надовго. Усуваючи міжособистісні перешкоди, соцмережі дають нам безмежні можливості, вони відкривають світ людині, а людину — світу.

Глобальні масштаби і всеохопність процесу входу в Інтернет у різні суспільні сфери створили нову, так звану віртуальну реальність, що суттєво змінила життя декількох поколінь людей.

Рівність реальності і віртуального світу полягає в можливості відтворити в цифровому форматі свою особистість, створити соціальні зв'язки згідно зі своїми поглядами, цінностями і смислами, задовольняти доступними засобами актуальні і приховані потреби.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасному світі в кожній людині є два практично паралельних життя — реальне і віртуальне, причому друге може бути набагато цікавішим і насиченішим, ніж перше.

Аналіз сучасної соціально-гуманітарної літератури, присвяченої дослідженню соціальних мереж, свідчить про те, що представники філософської, соціологічної і політологічної систем знань запропонували певні варіанти стратегій їх вивчення.

Уперше термін «соціальні мережі» вжив 1954 р. Дж. А. Барнс у праці «Class and Commit-

tees in a Norwegian Island Parish. “Human Relations”» [1], хоча передумовою появи цієї роботи стали дослідження соціологів, психологів та інших науковців XIX–XX ст. [9].

Великий внесок у розвиток знань про соціальні мережі зробили П. Едьош і А. Реньї, які вперше застосували математичні методи для відображення принципів їх розбудови, а також запропонували концепцію «малих світів», що передбачає наявність коротких шляхів між двома будь-якими вершинами. Цей принцип вважався базовим у процесах формування і розвитку соціальних мереж [2].

Одним з перших теоретико-методологічних засад функціонування різних видів соціальних мереж описав А. Бейвлас. Мережеву архітектуру соціального простору висвітлено у працях П. Бурдьє. Представник теоретичної соціології Б. Веллмен активно розробляв методологію мережевого аналізу, починаючи з обґрунтування принципів його побудови і закінчуючи визначенням методів дослідження. Психолог С. Вассерман акцентує увагу на особливостях інтерпретації структур, агентів соціальних мереж і форм взаємодії між ними.

Провідними західними вченими, які вивчали проблеми дослідження мережевого суспільства, є Д. Белл, М. Кастельс, Е. Тоффлер, Дж. Гелбрейт. Проте в їхніх працях не йшлося про онлайн-соціальні мережі.

Серед розробок, в яких досліджувалися питання онлайн-медіа, зокрема соціальних мереж, варто назвати підручник М. Фрейзера і С. Дутти «Throwing Sheep in the Boardroom: How Online Social Networking Will Transform Your Life, Work and World» [3].

Наукові дослідження з цього питання присутні й у працях українських науковців: Т. Фісенко — «Соціальні інтернет-мережі як засіб задоволення інформаційних потреб» [4], Т. Неприцької — «Політична комунікація в соціальній мережі Facebook» [5], Л. Іващук — «Соціальні мережі інтернету в сучасній політичній комунікації» [6], де вивчаються проблеми комунікації в онлайн-соціальних мережах, зокрема в політичній сфері.

Фахівці в галузі проблем управління Д. Губанов, Д. Новиков і О. Чхартишвілі розбудовують дослідження соціальних мереж з позиції визначення меж можливості інформаційного впливу та регулювання їх розвитку і т. ін.

Дослідники зауважують, що соціальні мережі нині створили умови для формування нової світової тенденції побудови взаємовідносин з партнерами, колегами, користувачами.

Незважаючи на активне вивчення проблемного поля соціальних мереж, в останнє десятиліття питання щодо визначення його методологічних засад залишається відкритим.

Мета статті — розглянути можливості і проблемні сторони соціальних мереж, тенденції їх розвитку, з'ясувати сучасний потенціал, отримати уявлення про особливості їх використання в інтересах інноваційного розвитку суспільства.

Важливим при цьому є з'ясування значення соцмереж у розбудові вітчизняного комунікативного простору, їх соціальної і науково-освітньої ваги, а також дослідження проблем організації безпеки вітчизняного інформаційного простору в контексті нових викликів.

Виклад основного матеріалу. Соціальні мережі — це соціальна структура, утворена індивідами або організаціями. В Інтернеті соціальні мережі мають вигляд сайтів, на яких користувачі можуть створювати персональні сторінки і спільноти для спілкування та поширення інформації серед великої кількості людей. Мільярди людей по всьому світу охоче і зазвичай з користю проводять час у «віртуальній реальності», зокрема в соціальних мережах.

Більш ніж половина користувачів Інтернету зареєстрована хоча б в одній із соціальних мереж, що свідчить про популярність останніх. За даними сайту «Datareportal», середньостатистичний користувач має обліковий запис на більше ніж 9-ти соціальних мережах і витрачає щонайменше дві години на них щоденно. Однак ця цифра може різнитися залежно від його місця проживання і культури. Наприклад, філіппінці витрачають на соцмережі близько чотирьох годин на добу, в той час як японці — менше години [10].

Різноманітних соцмереж стає все більше [7]. Серед них є фаворити. Розглянемо рейтинг соціальних мереж за популярністю (рис.).

Соціальна мережа у Всесвітньому павутинні будується на тих самих принципах, що й у реальному світі, але відрізняється від реальних людських спільнот тим, що у функціонуванні

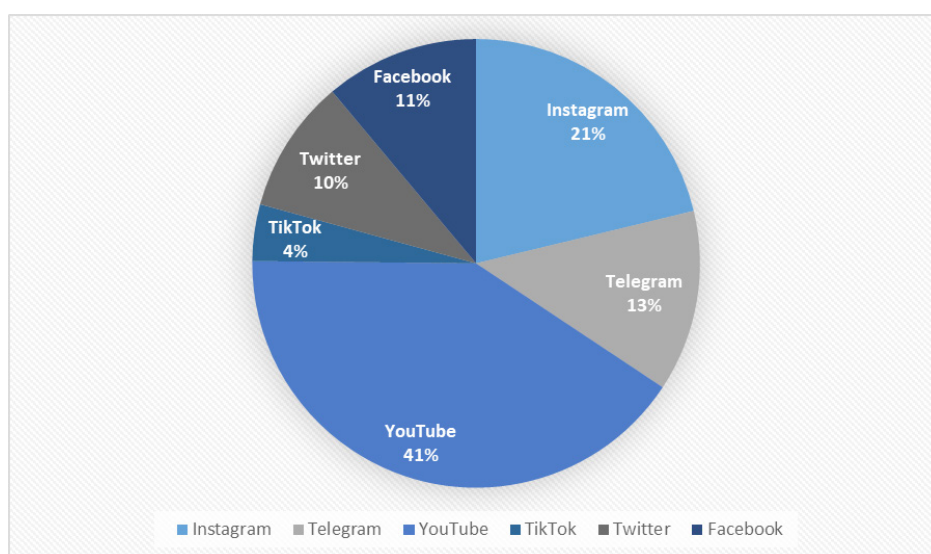

Рис. Рейтинг соціальних мереж за популярністю

мережі не має значення географічна віддаленість її учасників. Провідним чинником об'єднання користувачів у соціальну мережу є певна їх спільність — фінансове становище, стать, належність до тієї чи іншої раси, національності, віросповідання, професії, звичок тощо. Однак протягом останнього десятиліття найбільш масштабні соціальні мережі об'єднують людей, які просто користуються Інтернетом.

Соціальні мережі — не лише майданчики для спілкування, а й необхідна умова професійного розвитку. Існують невеликі спільноти людей, які характеризуються доволі тісними як особистими, так і професійними взаємозв'язками. Наприклад, математики або актори. Математиками було сформульовано поняття «число Ердеша — Бейкона» — жартівливий метод визначення найкоротшого шляху від будь-якого вченого до математика за спільними науковими публікаціями.

Сучасну попкультуру не можна уявити без соціальних мереж не лише в США, а й в усьому світі. Поява сайтів соціальних мереж, як-от: «Facebook», «Friendster», «MySpace», «XING», «Orkut», «Cyworld», «Bebo» тощо — спричинила збільшення зв'язності інтернет-простору, що, як наслідок, привело до сильної зв'язності людей у всьому світі.

Більшість соціальних мереж для науковців пропонують такий функціонал:

- реєстр науковців і пошук у ньому;
- інструменти для створення професійного резюме або портфоліо;
- бібліотека публікацій, завантажена учасниками;
- база вакансій світових університетів;
- інструменти статистики, що дають змогу проаналізувати, хто, з яких країн, за якими пошуковими запитами і як часто знаходить вашу сторінку чи конкретні публікації;
- можливості приватного листування.

Нині існує не один десяток таких спільнот. Визначившись зі сферою наукових зацікавлень, можна дібрати два ресурси — міжнародний і національний. Наведемо перелік найзручніших академічних соціальних мереж в Україні і світі: «Academia.edu», «Social Science Research Network», «ResearchGate», «SciPeople», «Scientific Social Community», «Ukrainian Scientists Worldwide», «ResearchGate» тощо.

Оскільки інтелектуальний контент, що міститься в соціальних наукових мережах, є новим типом інформаційних ресурсів і становить частину національного інтелектуального капіталу,

актуальним є завдання його всебічного вивчення, пошук оптимальних способів збереження і використання в державній стратегії управління інформаційними ресурсами.

Свою нішу займає «Computer Science Student Network» (CS2N), створена для студентів, що вивчають комп'ютерні технології, інженерію та вищу математику. Крім інших можливостей, сервіс пропонує окремі заняття з різних дисциплін, низку конкурсів і систему віртуальних нагород для найактивніших.

Віртуальне спілкування певною мірою є більш продуктивним, аніж реальне, оскільки у процесі такого спілкування існує можливість відстроченої відповіді, певний часовий інтервал, за який можна встигнути зосередитися, ґрунтовно продумати відповідь. Адаже в реальному спілкуванні ми не завжди встигаємо обмірковано сформулювати свою думку. В цьому сенсі спілкування в мережі стає більш привабливим, ніж реальне. Під час віртуального спілкування є змога спілкуватися одночасно з багатьма людьми, які перебувають у різних країнах.

Набуття соціального статусу «місця під сонцем» і потрібного поверху в мережевий ієрархії (аналог соціального ліфта) майже повністю залежить від самого «мережанина».

Соціальна мережа як місце спілкування поступово соціалізується, учасники вчаться спілкуватися, створюють нові зв'язки і структури, що поступово сприяє їх більш активній мережевій і позамережевій взаємодії. У такий спосіб можливо формувати спільноти однодумців.

Змінюється сама структура мережі — зв'язки стають щораз міцнішими і якіснішими. Зростає людський капітал, а з ним і потужність та згуртованість мережі, здатність до узгоджених колективних дій, аналог поняття «асабія» (перекладається як «відчуття колективної солідарності», знаходить відображення в роботах середньовічного арабського мислителя Ібн Халдуна) [8].

Окремо проаналізуємо технічні і мультимедійні можливості спілкування в соціальних мережах. За відсутності невербального компонента існує цілий арсенал допоміжних засобів і функцій, які роблять комунікацію яскравою та зручною. Правильно дібрані «смайли», анімаційні зображення (так звані «гіфки»), фото, музичні композиції тощо допомагають у виразити зміст текстового повідомлення. Якщо людині бракує часу на ознайомлення з цінними матеріалами в соціальній мережі, можна

скористатися функцією відкладеного читання і повернутися до відкладених «постів», коли буде зручно. Відкладені публікації групуються за низкою категорій, тому зовсім не важко буде пізніше знайти цей матеріал навіть серед величезної кількості закладок. Функція підписки зводиться до того, що не обов'язково «дружити» з людиною або спільнотою, щоб бачити у своїй стрічці її новини. Це корисно в тому разі, якщо подобаються «пости» того чи того блогера, бренду або видання, а налагодити «дружбу» з ними немає шансів або бажання.

Соціальні мережі дуже глибоко увійшли в наше життя. Смартфони стали продовженням нас самих: перебуваючи в громадському транспорті, кафе, ресторанах, під час колективних зустрічей чи розмов тет-а-тет ми занадто зосереджуємося на них. «Розумні» пристрої відкривають багато такого, чого люди раніше не знали, але водночас можуть бути джерелом численних небезпек.

Характерною особливістю сучасності є та обставина, що до активної участі в інформаційних процесах у дуже стислі строки долучилися широкі маси членів суспільства, які здебільшого не мають відповідного рівня підготовки для суспільно корисної інформаційної діяльності. За останні роки соціальні мережі стали осередком фейкових новин, кризи інформації та психологічної залежності.

Микола Гоголь, пишучи «Мертві душі», навіряд чи міг собі уявити, наскільки актуальною буде його метафора в часи «вільних суспільств» — коли немає ані поміщиків, ані закріпачених селян. Тепер роль «мертвих душ» відіграють фейкові профілі в соціальних мережах. Їх більше, ніж жителів великих країн.

Інтернет дає безліч можливостей приховувати ідентичність, а тому і маніпулювати, як заманеться. Мережа не вважає фейкові новини і профілі загрозою. Нині вона більш схильна визнавати проблему, але відповідає, що просто не в змозі моніторити все, що пишуть люди.

У світі майже немає розробленого законодавства для боротьби з дезінформацією. Знання про те, що ми любимо, а що — ні, в чому ми унікальні і схожі (чи несхожі) — головний «товар», який продають соціальні мережі.

Лише в деяких країнах політики говорять про цю проблему і починають висувати певні ідеї. Наприклад, в Ірландії пропонують законопроект, який каратиме за активне поширення неправдивих новин: або штрафами (від 500 до 10 тисяч євро), або навіть ув'язненням (до п'яти ро-

ків). Президент Франції Е. Макрон заявив, що запропонує проект закону для боротьби з фейками, який вимагатиме більшої прозорості від онлайн-платформ. У Сінгапурі уряд теж виходив з ідеєю спеціального закону, але наразі його вирішили замінити на створення «спеціального комітету» з урядовців і депутатів. У Євросоюзі на початку року теж створили групу з 39 експертів з різних країн-членів.

Реальні кроки зробила лише Німеччина: в жовтні в країні набув чинності закон, який передбачає запровадження великих штрафів (50 мільйонів євро) компаніям, які не видаляють інформацію з ознаками мови ненависті чи фейковими новинами. Основною метою закону є боротьба проти мови ворожнечі й агресії в мережі. Протидія дезінформації — тільки другий пріоритет. Однак навіть такі кроки уряду стали причиною критики, адже це серйозне обмеження свободи слова.

Розглянемо негативний вплив соціальних мереж на розвиток особистості:

1. Психологічна залежність. Настільки сильна, що в американських психологів навіть отримала спеціальний термін — «Facebook addiction disorder», що перекладається приблизно як «розлад Facebook-залежності».

Більшість роботодавців блокує доступ до соціальних мереж з корпоративних комп'ютерів і ноутбуків, щоби працівники не відволікалися від роботи, але психологами доведено, що короткі перерви на спілкування в соціальних мережах дають мозкові змогу відволіктися і відпочити, працьовитість при цьому підвищується на 9%. Доведено цікаву властивість соціальних мереж: вони на психологічному рівні здатні добре зробити ще кращим, а погане — ще гіршим і дійсно можуть змінити настрої, самооцінку, а в деяких випадках і життя.

2. Депресія. Взаємозв'язок між депресивним станом і проведеним у соціальних мережах часом вперше помітив американський психолог Роберт Краут у 1998 р., назвавши це парадоксом Інтернету: технологія, яка надала свободу спілкування, привела до ізоляції користувачів.

3. Булінг (від англ. Bully — хуліган, насильник, забіяка) — психологічний терор. І до нього, якщо вірити даним ірландських дослідників, схильні близько 25% користувачів соціальних мереж, велика частина з яких є підлітками. У їхніх спільнотах інтернет-цькування поширене. Йому також піддаються люди, які активно висловлюють свою точку зору на політичні і гостросоціальні теми.

Мало хто може уникнути агресивних і часто принизливих коментарів під своїми дописами.

4. Академічна прокрастинація — психологічна проблема більшості здобувачів освіти. Соціально-психологічні причини — недостатність безпосередньої комунікації з оточенням і надлишок віртуальної, а соціальні мережі в цьому відіграють ключову роль. Студенти, які перебувають в умовах постійної психологічної напруги, схильні відкладати деякі справи на потім, що врешті-решт призводить до виконання їх в останній момент в умовах жорсткого дефіциту часу. Це позначається не тільки на якості, успішності навчання, а й на психофізіологічному стані студента, на його особистості загалом. Своєчасна психопрофілактика прокрастинації здобувачів освіти дасть змогу запобігти зниженню рівня їх навчальної успішності, розвитку особистісних і професійних якостей, сприятиме підвищенню конкурентоспроможності на професійній ниві.

5. Користувачі комп'ютера також схильні до адикції, тобто залежності від соціальних мереж та Інтернету загалом, адже використовуючи мережу, вони перебувають у зміненому стані свідомості — своєрідному психологічному трансі, в якому реальність набуває нечітких обрисів і зливається з віртуальністю. А це сприяє несвідомому засвоєнню всього, що дає нам мережа, — новин, повідомлень, фотографій, відео. Користуючись певними методами, можна легко в будь-чому переконати звичайного користувача, незалежно від його соціального статусу чи місцезнаходження.

6. Підвищена сугестивність — користувачі соціальних мереж, зокрема «Facebook», підлаштовуються під своїх друзів і підписників: «постять» те, що їм має бути цікаво, що напевно отримає «лайки» і коментарі.

7. Явище «стадного інстинкту». Сам принцип полягає в тому, що людина за своєю природою — істота колективна, групова. Вона, побачивши велику кількість відгуків під повідомленням у мережі, надає такому повідомленню більшого значення і сама приєднується до більшості, а в разі, якщо відгуків мало, переважно залишає повідомлення без достатньої уваги. Таке саме відбувається і з діяльністю груп: людина більш охоче приєднується до групи, аудиторія якої складає кілька десятків тисяч осіб.

8. Явище повної довіри до всієї інформації, яка публікується в мережі. Користувач переважно не перевіряє отриману інформацію і приймає

її за достовірну тільки на основі того, що вона публікується солідною групою з великою аудиторією.

9. Соціальні мережі володіють великою кількістю інформації про користувачів, у тому числі про їхній бізнес, роблячи їх ідеальною мішенню для рекламодавців.

Комунікативні навички, напрацьовані і закріплені в соціальних мережах, дають людям змогу підтримувати стосунки зі знайомими і друзями, а також швидше освоюватися у нових колективах. Коло знайомств розширюється, і настає усвідомлення власної значущості.

Крім того, соціальні мережі можуть стимулювати самостійну пізнавальну діяльність. Вони сприяють залученню користувачів в освітній процес і підштовхують до саморозвитку, спонукають домогтися визнання своєї «експертності». Таке явище ще називають г'ік-навчанням. Г'ік — це фан. Причому такий фан, який акцентований на захопленні високими технологіями. У Києво-Могилянській академії створено в інтернет-сервісі Steam г'ік-клуб для об'єднання студентів, що захоплюються комп'ютерними іграми, організації вечорів, настільних ігор, проведення г'ік-вікторин тощо. Якщо вірити американським ученим, активне використання соціальних мереж для спілкування змогло б підвищити середній бал студентів старших курсів.

Соціальні мережі і віртуальні знайомства також полегшують пошуки роботи, особливо людям, які мають певний статус у своїй професійній сфері. Чимало ейчарів (менеджерів з персоналу) перевіряють у соціальних мережах профіль претендентів на вакантне місце, який не тільки дає змогу пересвідчитися в достовірності наданої у резюме інформації, а й допомагає зробити висновки про освіченість і соціальну культуру кандидатів.

Незаперечним фактом є і те, що соціальні мережі допомагають влаштувати особисте життя.

Важливо навчитися отримувати з соціальних мереж максимум користі, не перестаючи при цьому бачити справжнє життя — те, яке поза екраном ноутбука або гаджета. Для цього користувачам «Twitter» і «Facebook» варто фільтрувати контент, розділяти сторінки за типами контенту, тематикою, важливістю тощо. Також можна розділити типи контенту між соціальними мережами. Події в житті друзів можна відстежувати в мережі «Facebook», а новини — у «Twitter». Цікава інфографіка є в «Pinterest». З метою отримання нових вражень та ідей для фото можна періодично

відкривати «Instagram». Для збору контенту з різних майданчиків нині використовують сервіси-агрегатори. Основні характеристики найпопулярніших соціальних мереж представлено в таблиці 1.

Аналізуючи можливості різних соцмереж, робимо висновок: соціальні мережі — це добре, якщо ними не зловживати. Завдяки їм у нас є змога ділитися досвідом, відкрито висловлювати свою думку, розповідати про своє життя, демонструючи себе в усій красі, обмінюватися інформацією, підтримувати зв'язки і знаходити нових друзів, не втрачаючи старих, приділяючи їм час у реальному житті.

Висновки. Інформаційні технології сучасності сприяють зростанню соціальної активності членів суспільства, яка проявляється в реалізації можливостей для самовираження, в обміні соціальним досвідом, у діяльності, спрямованій на особисте вдосконалення і прогресивний розвиток суспільства.

Технічні і мультимедійні можливості соціальних мереж усувають цілу низку бар'єрів у спілкуванні, роблять його більш продуктивним. Наведені особливості мережевих форм спілкування є характерними для нинішнього етапу соціальних відносин у суспільстві, наявного рівня інформаційних технологій і грамотності у сфері інформаційних технологій.

Використання соціальних мереж з метою накопичення і передачі знань стає економічно рентабельним. При цьому мережі впроваджуються на критично важливих ділянках процесу оброблення знань — генерації ідей, опрацюванні великих обсягів інформації, інноваційному менеджменті. Використання мережевих технологій у науці й освіті, розширюючи можливості вільного доступу до інформації, актуалізує питання забезпечення прав інтелектуальної власності. Вони — ефективні інструменти і, за умови регламентованого проведення часу у віртуальному просторі, можна отримати максимум користі.

У житті сучасних українців публічна комунікація відіграє суттєву роль, адже половина дорослого освіченого населення нашої країни активно користується Інтернетом, а соціальні мережі посідають пріоритетне місце серед найбільш уподобаних нашими співвітчизниками інтернет-ресурсів.

Спеціалісти прогнозують, що процес розвитку соціальних мереж трансформуватиметься в нові якісні проекти, створені під запити тих чи інших груп користувачів і їх специфічні потреби.

Соціальні мережі як невід'ємний атрибут повсякденного життя сучасного українця потребують подальшого вивчення і ретельного аналізу.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика соціальних мереж

«YouTube»	«Facebook»	«Instagram»	«Telegram»
Засновано 2005 р.	Засновано 2004 р.	Засновано 2010 р.	Засновано 2013 р.
Спілкування та обмін відео в чаті	Наявність месенджера	Direct	Месенджер
Орієнтація на відео	Створення «постів», «репостів», додавання фото і відео	Орієнтація на фото і відео	Орієнтація на спілкування між користувачами
Написання коментарів і відмітка «Подобається»	Відмітка «Подобається», можливість додавати коментарі	Відмітка «Подобається», можливість додавати коментарі	Контакт з користувачами через аудіо-, відео-, текстові повідомлення
Прямі трансляції	Налаштування реклами	Stories (відео на 15 секунд)	Можливість зробити дзвінок
Мобільна версія	Мобільна версія	Контакт з користувачами через аудіо, відео	Використання телеграм-ботів
Безкоштовний перегляд відеороликів	Можливість розміщення інформації про себе	Можливість розміщення інформації про себе	Створюються канали, де можна ділитися інформацією
Можливість монетизації	Прямі трансляції	Прямі ефіри	Можна створювати чати на велику кількість людей
Є платна підписка (без реклами)	Прямий контакт з користувачами	Платформа для бізнесу	Є секретний чат, архів
Можливість скачати відео	СММ-платформа	IGTV	Використовується для зберігання інформації

Список використаних джерел

1. Barnes J. A. Class committees in a Norwegian island parish / J. A. Barnes // Eugene Garfields, Ph. D. — Mode of access : <http://garfield.library.upenn.edu/classics1987/A1987H444400001.pdf>. — Title from the screen.
2. Suster M. Social Networking : the past/M. Suster // Tech Crunст. — Mode of access: <http://techcrunch.com/2010/12/03/social-networking-past>. — Title from the screen.
3. Dutta S., Fraser M. Throwing Sheep in the Boardroom : How Online Social Networking Will Transform Your Life, Work and World. — 2008.
4. Фісенко Т. Соціальні інтернет-мережі як засіб задоволення інформаційних потреб / Т. В. Фісенко // [Електронний ресурс] // Наукові записки Інституту журналістики : науковий збірник. — Київ, 2010. — Т. 41. — С. 190–194. — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/nzizh/2010_41/Fisenko.pdf. — Назва з екрана.
5. Неприцька Т. Політична комунікація у соціальній мережі Facebook / Т. І. Неприцька // Гілея: науковий вісник. — 2015. — Вип. 94. — С. 372–375.
6. Іващук Л. Соціальні мережі Інтернету в сучасній політичній комунікації / Л. Іващук // Наук. праці Нац. бібліотеки України ім. В. І. Вернадського / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. — Київ, 2011. — Вип. 32. — С. 63–70.
7. Рейтинг популярності соціальних мереж в Україні. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.rbc.ua/ukr/news/sostavlen-reyting-populyarnosti-sotsialnyh-1555070035.html>. — Назва з екрана.
8. Сазанов В. М. Социальные сети и технологии. — Москва, 2010.
9. Історія створення соціальних мереж. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://business.in.ua/istoriya-stvorennya-facebook-najbilshoyi-sotsialnoyi-merezhi-v-sviti/>. — Назва з екрана.
10. Найпопулярніші соціальні мережі світу. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : https://espreso.tv/news/2019/10/29/naupopulyarnishi_socialni_merezhi_svitu. — Назва з екрана.

Марія Тропина

ИССЛЕДОВАНИЯ СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЕЙ КАК НОВОГО ФЕНОМЕНА СОВРЕМЕННОГО МИРА

Современный информационно насыщенный мир требует глубокого анализа феномена социальных сетей как неотъемлемого атрибута настоящего.

В информационном обществе социальные сети становятся важным инструментом, потенциал которого определяется тем, что социальные сети — это новая форма массовой и публичной коммуникации, главная особенность которой — интерактивность.

В статье рассмотрены основные возможности и проблемные стороны социальных сетей, освещено их влияние на личность. Также представлена сравнительная характеристика самых популярных сетей и предоставлены советы их максимально полезного использования.

Ключевые слова: виртуальная реальность, социальные сети, сетевая архитектура, инновационное развитие общества, безопасность интернет-пространства.

Mariia Tropina

SOCIAL NETWORK RESEARCH AS A NEW PHENOMENON OF THE MODERN WORLD

The modern information-rich world needs a deep analysis of the phenomenon of social networks as an integral attribute of the present.

In the information society, social networks are becoming an important tool whose potential is determined by the fact that social networks are a new form of mass and public communication, the main feature of which is interactivity.

The article discusses the opportunities and problems of social networks, their impact on the individual. It also gives a comparative description of the most popular networks and provides tips for making the most of them.

Key words: virtual reality, social networks, network architecture, innovative development of society, security of internet space.